

Előszó

E különszám keretében dr. Rappai Gábor professzort köszöntik 60. születésnapja alkalmából azok a kollégái, pályatársai és barátai, akikkel az elmúlt évtizedek során szoros együttműködésbe került, és volt szerencsésük megtapasztalni azt a pezsgő légkört, amely őt körüllegi. Tanárként, mentorként, szerzőtársként vagy munkahelyi főnökként egyaránt jellemző rá, hogy minden pillanatban intenzíven, csakis a legjobb meggyőződésétől vezérelve áll elébe a kihívásoknak, keres lehetőségeket, de leginkább segítőkészen fordul a környezetében élő emberek irányába. Teszi ezt a felkészültség biztos tudatában, egyben egy csapatjátékos szellemiségével. Igazi közösségi ember, aki ebbéli felelősségét átérezve nem bújja a ma oly divatos asszertív kommunikáció védfala mögé, hanem egyenesen és érthetően fogalmazza meg a véleményét, mivel nem az a fontos számára, örülnek-e annak, akik hallják, hanem közelebb jutunk-e általa a közös céljaink eléréséhez. Hogy milyen sokféle célt tudott már találni ehhez a szolgálathoz, azt a következőkben röviden áttekintjük.

Az ünnepelt kötődése a Pécsi Tudományegyetemhez és annak jogelődjeihez több évtizedre nyúlik vissza. A jogelőd Janus Pannonius Tudományegyetemen szerezte közgazdász diplomáját és kezdte meg pályafutását először demonstrátorként, majd tanársegédként. A karon szerzett doktori fokozatot 1989-ben, majd 1997-ben kandidátus lett. 2002–2004 között Széchenyi István ösztöndíjban részesült, amelynek időszaka alatt, 2003-ban habilitált a PTE Közgazdaság-tudományi Karán. 2014-től a PTE kinevezett egyetemi tanára. 2017-ben megszerezte az MTA doktora címet, 2019-től pedig átvette a PTE Gazdálkodástani Doktori Iskola vezetését.

A kezdetek óta kutatási területei közé tartozik a pénzügyi idősorok modellezése, az oksági viszonyok tesztelése, valamint a statisztikai módszerek üzleti alkalmazásai. Az utóbbi években a sportgazdaságtan kutatása terén is fontos eredményeket sikerült felmutatnia az általa vezetett kutatócsoportnak. A statisztika és az ökonometria hazai művelői körében ismert és elismert tudományos és szakmai tevékenysége, amelyet több mint 100 hazai és nemzetközi tudományos közlemény fémjelez. Beszédesebb adat, hogy a *Statisztikai Szemle* keresője szerzőként 28 találatot ad Rappai Gábor nevére, ebből 18 tanulmány és 10 egyéb munka.

A jubiláns sokrétű oktatási tevékenységét igényesség, elkötelezettség és precizitás jellemzi. A Közgazdaság-tudományi Kar valamennyi oktatási programjában részt vesz, az alapképzéstől a doktori programokig. Az általa oktatott tárgyak közé tartozik mesterszinten az Alkalmazott statisztika és ökonometria, valamint a Pénzügyi ökonometria, a doktori képzés keretében pedig több módszertani tárgyat is tanít. Mentori impaktját őt, már fokozatot szerzett témavezetett jelzi, emellett jelenleg is három doktorandusz munkáját segíti konzulensként. Az általa írott, neves kiadóknál megjelent kézikönyveket a társintézmények is általános jelleggel használják kötelező tananyagként. Az oktatói munka hallgatói értékelései során évről évre folyamatosan arany minősítést kap, 2016-ban a csak a legjobbaknak járó Arany Katedra-díjat is kiérdemelte.

Kutatói és oktatói munkája mellett jelentős tudományos közéleti tevékenységet is folytat, több hazai és nemzetközi tudományos és szakmai szervezet tagja. Korábban dolgozott az Országos Statisztikai Tanácsban, a Statisztikai Kiadó Kiadói Tanácsának pedig elnöke volt. Jelenleg is tagja többek között az MTA Statisztikai és Jövő kutatási Bizottságának, a Magyar Statisztikai és a Gazdaságmodellezési Társaságnak. Aktív munkát végez emellett a MAB Gazdaságtudományi Szakbizottságában, az MTA IX. Osztály Gazdaságtudományi Doktori Bizottságában, valamint a *Statisztikai Szemle* szerkesztőbizottságában, hogy csak a legfontosabb tisztségeit említsük. Szakmai munkája elismeréseként 2010-ben a Magyar Statisztikai Társaság Keleti Károly-émlékéremmel, a szaktárca Fényes Elek-díjjal jutalmazta. 2020-ban a Magyar Érdemrend Tisztikereszt polgári tagozata állami kitüntetésben részesült.

Meghatározó fontosságú az a magas szintű intézménymenedzselési tevékenység, amelyet Rappai Gábor a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaság-tudományi Karának különféle vezetői beosztásaiban több mint 20 éve folyamatosan végez. Előbb három ciklusban volt dékánhelyettes, majd 2005 és 2011 között két ciklusban dékán. Dékánsága alatt, 2006-ban a karon bevezették a magyar felsőoktatás első oktatói komplex teljesítményértékelési rendszerét, és hatékony működésével a „Pécsiközzég” itthon és külföldön egyaránt márkanévvé vált. Dékánságát követően három ciklusban töltött be intézetigazgatói posztot, legutóbb a Közgazdaságtan és Ökonometria Intézet vezetője volt. Az elmúlt évtizedben számos jelentős egyetemi és tudományos projektet vezetett. Az egyetemi közéletnek igen aktív szereplője, volt már rektori stratégiai szaktanácsadó, a Gazdasági, illetve a Pályázati Bizottság elnöke, továbbá öt ciklusban szenátor. 2021 és 2023 között a modellváltott Pécsi Tudományegyetemet fenntartó Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány kurátoraként áldozatos és intenzív munkával segítette az új szabályozási keretekhez való adaptációt, egyszerre védve az autonóm egyetemi működést, illetve a környezet által igényelt modernizációs célokat.

Elvszerű, megbízható, a vezetői felelősséget a közösség iránti alázattal mindig társító szerepvállalását a kollégái karokon átívelő személyes megbecsüléssel viszonyozzák.

A fentebb írtak igazolják Rappai Gábor tartósan magas színvonalú és példamutató komplexitású oktatói, tudományos, illetve szakmai közéleti tevékenységét, valamint kiemelkedő minőségű és rendkívüli időtartamú vezetői szerepvállalását. A legjobb szívvel bízunk benne, hogy a remélhetőleg még további, hosszú évtizedeket átölelő folytatás során immár egyre nagyobb súllyal lesz jelen az örömteli alkotómunka, annak minden fiatalon tartó hatásával, a hozzá szükséges jó egészséget pedig segítse elő az operatív felelősségvállalás fokozatos mérséklése! Az ünnepelt persze, tudjuk, sosem bújjik ki a bőréből, de bőven elegendő lehet, ha a jövőben elsősorban azokra koncentrálnak, akik a leginkább szeretik és megbecsülik, ez is többemeres feladat lehet.

Biztosak vagyunk benne, hogy a fentebb felsorolt szakmai elismerések sokasága örömet és büszkeséget jelent az ünnepelt számára, de talán még ezeknél is fontosabbra értékeli a tanítványoktól, a kollégáktól és a szerzőtársaktól érkező megbecsülést, szeretetet és tiszteletet. A *Statisztikai Szemle* mostani, 2024. júniusi száma ezt a megbecsülést, szeretetet és tiszteletet igyekszik bizonyítani a 15 szerző tollából született 8, a szokásos anonim lektorálási folyamaton átesett tanulmányon keresztül.

Pécs, 2024. május 29.

Galambosné Tiszberger Mónika és Schepp Zoltán